KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

[illegible] Megjelenik minden hónap utolsó napjaiban. [illegible] Egyes szám ára 2 korona. [illegible] Egyes szám ára [illegible] fillér.

Felelős szerkesztő: [illegible] NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Blaskovics Béla könyvnyomdája Csáktornyán. A szerkesztőséghez a szellemi részt illető közlemények, levelek és mindennemű pénzilletékek.

A király nevenapján.

1916. okt. 4.

Irta és megzenésitette: **Barabás Ernő.**

Ősz királyunk, fehér hajaddal
Mily szomoru időket értél!
Bánatos volt szived érzelme,
Midőn hazánkon széttekintél.
Annyi hős fiu és jó apa
Hull el az ármány fegyverétől
S szived sir, zokogva kiáltja:
Hatalmas Isten, ne foszd meg népem
Szeretetteljes nagy erődtől!

Im könyörgünk mi is hozzája,
Karjainkat égre emelvén,
Esdve szólunk és száll fohászunk,
Hogy védjen Téged, Rád tekintvén!
Áldjon meg, óvjon, oltalmazzon,
Öreg kiralyunk, sok éven át!
Örülve, örvendve kiáltjuk:
Szép, élted végén ragyogjon béke,
Nyerd a dicsőség pálma-ágát!

A jó Isten, hallja szavadat,
Hallja bus, reszkető hangodat;
Hallja a mi panaszainkat,
Hallja, érti fohászainkat;
Ne sirj, jó királyunk, megérti szivedet,
Megáld Téged s hű nemzetedet!

Némberek.

Talán sohasem volt annyi becsületsértési pör, mint mostanában. Mig a férj küzd, a nő huzza a hadisegélyt, de — nem dolgozik. Minek fizeti az állam a renyheséget is.

Régi dolog: lustaság a bünök melegágya. Itt is ugy van; a dologtalanság időt, alkalmat ád egymás megszólására, rágalmazására s hacsak »tettekkel tényező« alakban nem reparálják becsületüket, mennek a — birósághoz.

Nem fukarok egy csepet sem. A hallatlan piaci árakból szedett koronákból telik az ügyvédre, a drága napszámmal fizetett időt nem sajnálják és a tárgyaláson olyan szennyeseket szellőztetnek, hogy az embertől való undor a leghűségesebb emberbarátok lelkét is eltölti azok hallatára.

A férfiak, akik a fronton küzdenek a nemzeti becsületért, a magyar határ egységéért, ne tudják még, hogy némely, magukról megfeledkezett asszony-személyek mikép töltik be a helyüket az árván maradt családi házban, micsoda becsteleségekben, micsoda sárban fetrengenek és minő szennyzuhatagokat dobálnak egymás arcába. A hősök ne tudjanak meg semmit abból, ami a falujokban történik, de a községi elöljáróság vegye számba azokat a hadi özvegyeket, akik az államtól nyert háborussegélyt arra forditják, hogy nyers, undoritó káromlások, civakodások tényálladékát hurcolva a nyilvánosságra, bünperekre költik az élet fenttartására szánt pénzeket.

Az elöljáróság tegyen javaslatot, hogy az ilyen magukról megfeledkezett némberekef fosszák meg, mint arra érdemteleneket, a hadi segélytől és ha gyermekeik vannak, vegyék el tőlük, adják a segélypénzen és a patronázs egyesületektől kieszközlendő nevelési járulékkal más, gondosabb és erkölcsösebb család oltalmába, ha pedig nincs gyermekük, akkor juttassák a segélyt arra érdemesebbnek és jobban reászorultnak.

A nőről való minden illuziónkat sárba sülyesztik azok a jelenségek, amiket fájdalom, most már igen sürün tapasztalunk az alsóbb néposztály asszonyainál.

Ezeknek a jelenségeknek részletezése közerkölcs és közszemérem ellen büncselekmény lenne, mert olyan erkölcsi eldurvulásnak és szemérmetlenségnek korképeit mutatják, amelynek

TARCA.

Az örömhir.

Elbeszélés. Irta: **René Bazin.** Francia eredetből forditotta. **Kálmán György.**

(Folytatás.)

— És pedig egy nagy várkastélyban. A toronyban lesz a lakó-, meg a toilettszobája a gyermekszoba közelében. Az ebedlőben fog étkezni még akkor is, ha vendégek lesznek. Naponta két szabadórája lesz az olvasásra. Megigérték még azt is hogy, magukkal viszik minden kirándulásra, hacsak lehet, azonkivül minden hónapban egyszer, egy vasárnapon, engem is fogadhat a drága kicsikém.

— Messze van ide az a kastély?

— Tizenöt mérföldnyire.

— Hány gyermeket kell tanitania?

— Csupán egyet, az is már tizenhároméves, Cecile pedig tizennyolc, tehat egeszen összeillenek. De te, kislány egész délutan távol voltál, bejártad az összes hivatalokat, hogy megkaphassad a diplomadat! - Mondd csak, mit feleltek?

— Hat hónapon belül nem adják ki. Még akkor is szerencse lesz, ha megkapjuk.

— No, szerencsénk sohasem volt, kivéve ma először. Mert már — ugy emlékszem — mondottam nektek az előbb, hogy ezerötszáz frankot eszközöltem ki a kislánynak fizetésképpen. Ő maga bizonyára nem is mert volna ilyen nagy összeget kérni. De én mertem. Azt mondottam: »Madame, nevelőnő és nevelőnő között nagy különbség van. De ilyen fiatal és előkelő nagyvilági nő, amilyen az én leányom. . .«

Itt részletesen föltálalta az egész eseményt leányainak. Marie és Jeanne nem őt figyelték, hanem nyugtalan zavart és szerető tekintetük a kislányon csüngött, aki barnafürtös fejével többször helyeslőleg bólongatott: »Igen, ez igaz. . . Ugy van. . .« Azután meg elsápadva kérdőleg nézett nagyobb nővérére, mintha csak azt akarta volna tudni: »Örüljek ennek? Ez csakugyan örömhir? Valóban nagy szerencse?«

Jeanne magában azt kezdte számitgatni, hogy az év folyamán hétszázötven félóráS zongoraleckét fog adni s minden félóráért két frank tiszteletdijat kap. Azután arra gondolt, hogy Cecilének nem lesz semmire sem kiadása, legfeljebb toilettre, de sokáig nem kell arra sem költekeznie, mert épen két hete szerezték be a három nyári ruhát, meg a három kalapot.

— Nagyszerű — kiáltotta.

Én — mondta Marie, aki mindig utoljára szólott a családi tanácsban, de rendesen az ő véleményét szokták elfogadni — én Cecile helyében annak örülnék legjobban, hogy csak egy gyermekkel kell foglalkoznom. Kiismerném őt egészen a lelke mélyéig, megszerettetném vele magamat és egészen az anyja lennék. . . Sajnos, az én leckeóraimon ezt nem tehetem. Bármily gyakran találkozom is nővendékeimmel, a szivük mélyére hatni nem igen tudok, mindig csak a felszinen maradok . . . Gyakran nagyon fáj a lelkemnek ez az örökös jövés menés.

— Nekem fizikai fájdalmat okoz a sok járás-kelés — szakitja félbe a középső leány. — Ezt Cecile ki sem birná. Mert egyébként a változatosság, a folytonos uj környezet engem inkább szórakoztat Különben Cecilnek ugyis elég alkalma lesz utazásokat tenni . . . De még azt nem is mondottad, mama, mikor kell elfoglalni az uj állást?

— Négy nap multva megtudjuk . . . Majd levélben fogják jelezni . . . Meg előbb el kell bocsátam a régi nevelőnőt, meg

megörökitésére ezeknek a nagy történelmi időknek a magyarság e hőskorának durva profanálását jelentené.

Követeljük azért a község vezetőitől, akik minden büntető eljárásról hivatalosan értesülnek, minden itéletet látnak, hogy a tőlük telhető minden eszközzel bélyegezzék meg a nőnek nem nevezhető nőmbereket, akik a nehéz háborus időt aljas szenvedélyekben való tobzódással töltik el.

A nehéz problema.

E lapok hasábjain, néhány héttel ezelőtt rámutattam ifjuságunk erkölcsi és társadalmi züllöttségére; kerestem, most is kutatom a rettenetes baj okát; foglalkoztam rövid keretben azzal is már, hogy miként volna lehetséges az ifjuság züllésének gátat vetni, vagy ezen ferde irányzat erkölcsrontó hatását minimumra redukálni. Akkori közleményemben kérő szóval fordultam lapunk olvasóihoz, főként azokhoz, kik az ügy iránt eddig is meleg érdeklődést mutattak, vagy akik hivatali, társadalmi állásuknál fogva szavukat, cselekvésüket eredményesen vethetik a lat serpenyőjébe.

Végtelenül jól esett, hogy felszólalásomba néhány igen aktuális közlemény látott napvilágot, s mindegyik cikkiró ur tárgyilagosan, más-más oldalról szólt a felvetett kérdéshez, elismerve, hogy bizony e téren alapos, gyökeres módon kell az ifjuság nevelésének nehéz problémáját megoldani. Felszólalásomra megjelent cikkekből, — kivétel nélkül — igen sok szépet magamévá teszek és ezeket mind fel fogom használni, midőn keresztülvihető lesz azon tervem, hogy az ifjuság nevelését, az iskolai és családi körön kivül a társadalomból alakult szervezet is támogassa.

Mostani közleményemben közreadottakról nincs más szándékom, mint a kérdésnek felszinen tartásával az ifjuság nevelése iránt a szépen megnyilatkozott érdeklődést nyilvánosan fenntartani.

Egyesek sokat várnak az iskolától, a tanitótól. Ez természetes! Nem azért mondom, hogy a tanitóságot dicsérjem, de biztos vagyok benne, hogy nincs az ország legelrejtettebb zugában, talán nyomorban sinylődő néptanitó, ki alá nem irná azt, hogy az iskolától, — a tanitótól sokat vár, és pedig joggal — a társadalom és hogy e várakozásnak a tanitóság teljes mértékben, ügyszeretettel megfelelni törekszik is. Hogy az eredmény nem tökéletes, az iskola nevelőmunkája sok esetben meddő marad: ezért bizonyára, — legalább a müveit, az iskola iránt érdeklődő közönség nem teszi felelőssé az iskolát. Mert valójában kivel is bibelődik az iskola? Sok esetben már a családban részint elkényeztetett, vagy roppant ferde irányban megkezdett neveléssel idomitott lélekkel, vagy testileg már alaposan kifenekelt elgyötört, mondjuk (mert ilyen is van!) megkinzott kis teremtéssel, — akit még jó ideig kell preparálni, hogy az iskola szelid levegőjét megszokja és a legelemibb ismeretközlést szeretettel és bizalommal fogadja, modernebbül kifejezve: a tanulásra alkalmas alannyá váljék. Mennyi kellemetlenséget, gyülölséget, haragot, megszólást, rágalmazást sőt sok esetben meghurcoltatást szenved iskola és tanitó a »szerető« szülők részéről, ha a féltve őrzött drága kincset« egy kissé kordába merik szedni. A most mult vakációban történt meg velem a következő eset: Egy 10 éves fiut, aki egész szünetidő alatt nap-nap után cinikusan szemembe vigyorgott és soha kalapot nem emelt, — egy ilyen alkalommal tisztességtudásra figyelmeztettem, ami után röhögve ott hagyott, pár nap mulva, mikor találkoztam vele, fejét hirtelen más oldalra forditotta és vigyorgott. Láttam, hogy a szép szó nem használ, tehát a kalapját fejéről lekaptam és egy kis »családi« feddésben részesitettem. A nebuló azután nyelvét kitolva tovább inalt. A drága jó szülő, aki odahaza hasábfával kenegeti magzata testét: azt izente, hogy feljelent, hogy mertem gyermekét *megsérteni*. Majd

---

azután elő kell készíteni a gyermeket a mi boldog Cecilénk fogadására . . .

A boldog Cecile sirásra álló szemeivel kérdőleg nézett három birájának arcára s onnan megértette, hogy valóban örülni kell. Ebből erőt gyüjtött; kissé megnyugodott, sőt terveket is kezdett szőni a jövőre. Nemsokára élénk beszélgetésbe merült Jeannevat és vigan érdeklődött minden iránt. Igazán nem lehetett benne megismerni a tegnapi közömbös tanuloleanyt, akinek hirtelen felvillanó és ujra eltünő mosolya csupán azt jelentette, hogy megint sikerült egy-egy idegen gondolatot vagy gusztust, egy uj alakot vagy szamot megrögziteni aradt memóriájában.

Már elköltötték az estebédet is, de az örömhir még mindig izgatta, ösztönözte és foglalkoztatta őket. Édesanyjuk leszedte a teriteket és ment dolga után, egyik szobából a másikba. De valahányszor csak visszajött az ebédlőbe, mindig csodalkozva látta, hogy gyermekei beszédesebbek a szokottnál. Marie, Jeanne és Cecile, akiknek nappal nem igen volt idejük ruháik kijavitására, együtt ültek és varrtak lámpa körül. Friss levegő áramlott be közbe közbe a szobába. A két idősebb nővér a foglalkozásával járó sok kellemetlenségről beszélgetett. Nem panaszkodni akartak, nem is fogtak fel sötéten helyzetüket, hanem ellenkezőleg a legnagyobb jókedvvel és humorral meséltek. Az volt a céljuk, hogy minél jobban felkeltsék a kislányban az örömet, reményt, hiszen neki nem kell majd mindenfelé lótni-futni és lőckét adni. Késő volt már, mikor befejezték a varrást és felkeltek. A félig alvó város csendjében a nyitott ablakok mellett is hallani lehetett kiegyenesedő ruháik suhogását. Ekkor Maria hirtelen a közeledő elválásra gondolt. Mikor lefekves előtt édesanyját megölelte, látta még a kislány eltünő alakját az ernyőkben.

»El kell mennie« — töprengett magában. Nagy nap mulva itt hagy bennünket, ki tudja, talán több esztendőre? Ilyen gondolat már korábban is kisertette őt az este, de ő küzdött ellene több órán át. Nem akart miatta szenvedni és másoknak is szenvedést okozni. Most azonban teljes a hatalmába keritette őt. Két könycsepp lopódzott szempilláira — a legelső könyek —, de letörölte őket.

Másnap, mikor felébredt, különös felfedezésre jutott. Egész világosan látta, szinte a lelkében olvasta — Bizonyára az éjjel érett meg lelkében a gondolat —: »Ez az örömhir a legnagyobb szerencsétlenség. Árva lesz a ház, ha egyikünk a három közül elmegy.« De nem közölte meg senkivel gondolatát. Estefelé azonban, mikor Cecile ujra föl akarta venni a tegnapi beszelgetés fonalát, Jeane olyformán beszélt a kastelyról, a szabadságról, a sétákról, utazásról és a többi dolgokról, mintha nem hitt volna már bennük. A következő napon mind a három leány rosszullétről panaszkodott és mindjárt lefeküdt. A beszélgetésre már nem is került sor.

A harmadik napon Marie korán felkelt és gyorsan föltöltözködött, hogy még mielőtt megkezdődnek a leckeórák, szentmisét hallgathasson. Be is ment a szomszédos templomba, de alig térdel két percig, mikor csendes lépéseket hallott hátamögött a kövezeten. Nagyon ismerősek voltak a lépések: »Bizonyára Jeanne jön, aki ép ugy szenved, mint én.« Csakugyan Jeanne haladt el mellette. Kis időmulva Cecile is belépett. Kerültek a találkozást. Egyik sem akart beszélni a másikkal.

Végre felvirradt a negyedik nap. Marie és Jeanne et sem mentek hazulról mindaddig, mig a levelhordó meg nem erkezett. Ugy nyolc óra körül megszólalt a csengetyü. »Itt van« kiáltott édesanyjuk, aki épen ugy meg volt hatva, mint mikor először látta biztositva leánya jövőjét és önmaga számára a könnyebb megélhetést. Sietett ajtót nyitni és átvette a levelet. A folyosó nagyon homályos volt, azért az ebédlő ablakához közeledett, miközben egyik ujjával fölszakitotta a boritékot.

Gyermekei sápadtan, némán, sietség nélkül követték.

A legelső sornál az anya hirtelen megrázkódott.

— Soha sincsen szerencsénk! A régi marad! Még panaszkodni akart . . . Még tovább akarta olvasni a levelet. De az addig egymást kerülő három leány már örült ölelésben egyesült. Zokogtak és kacagtak, szorongva egymáshoz simultak, rózsásra pirult arcukon ott ragyogott a sok köny és csók. Kis szünet után Marie felkiáltott:

— Végtelen öröm! Jeanne is közbeszólt

— Ha a kislány itt talál hagyni bennünket, komolyan belehalok!

De már erre a kislány is megszólalt:

— El voltam tökélve, hogy visszautasitom! Különböző szavakkal ugyanazt a közös elhatározást mondották ki mind a hárman egy egész életre: »Soh'sem válunk el.« És sirtak az örömtől egész estig, mert e napon föltámadt előttük a boldog szegénység titka.

ha az apja itthon volna, majd az »*máskép*« intézné el velem az ügyet. Igaz, a feljelentésből — mert erre ok nem is volt — semmi sem lett; de elértem azt, hogy magamra vontam a szerető anyának engesztelhetetlen haragját, aki midőn velem találkozik épp ugy félrenéz, mint azt a drága magzatja megcsinálta. Meggyőzni az ilyen elfogultságot nem lehet. Ugyan ez a fiu, alig néhány nappal ezelőtt szemem láttára, az iskola előtt egy uri embert kővel dobált meg; mikor rákiáltottam, egyszerüen fittyet hányt. Ezt csak példaképen hoztam fel; hány hasonló eset keseriti meg a nevelő, a tanitó, jóakaró munkáját! Az a legnagyobb baj, hogy az iskola nem részesül minálunk még kellő védelemben és az iskolán kivül ugyszólván alig van a tanitónak fegyelmi joga. Mint a Fiatalkoruak Győri felügyelő Hatóságának tagja már több izben is, mondhatom sikerrel közbenjártam, hogy ilyen romlottlelkü sihederek javitó nevelésre lettek utalva. Rövid idő alatt két ilyen megmételyedett fiut küldött a szombathelyi kir. törvényszék javitó-intézetbe, környezettanulmányom alapján.

Megdöbbentő jelenség, hogy mily nagy számban kapják a tanitók, lelkészek a fiatalkoru bünösökre vonatkozó környezet tanulmányi kérdő-iveket! A bün, a vétség, mellyel a 10—18 éves fiatalkoruak vádolva vannak: lopás, betörés, idegen vagyon rongálása, becsületsértés. Hova vezet ez?

Keztyüs kézzel, siránkozással, panasszal, szépen kigondolt elmélettel a fekélyt el nem távolitjuk. A rákfenét sem injectióval gyógyitják, hanem fájdalmas műtéttel. Tapasztalják a nép tanitói, hogy mennyi szép szó, intés, példaadás vész kárba, esik szikla, vagy tövis közé — nyomtalanul. Több védelem kell az iskolának, szélesebbkörü és hatásosabb fegyelmezési jog a tanitónak, papnak az iskolában és azon kivül, a nagy, hatalmas és művelt, erkölcseiben tiszta, vallásosságában szilárd Poroszország mintájára.

Nálunk ott van a legnagyobb baj, ami a társadalom erkölcsi nevelést ugyszólván illuzoriussá teszi, hogy a gyermek éppen abban a korban szabadul meg az iskolai »járom«-alól, mikor *már nevelni* lehetne. Akkor lép be a világforgatagba, mikor *még* nincs meggyőződése, akaratelhatározása; nincs kialakult lelkivilága, jelleme. Az iskola, az éretlen, de fogékony gyermeklélekbe csak *alaprajzot, tervezetet* rögzit. A nagy épület, az ember egyénisége, már az iskolától *idegen*, sokszor *idegenkedő* körzetekben nyer alakuló irányzatot. Ha majd elérjük azt, hogy nálunk is 15—16 éves korig az évnek bizonyos részében a mindennapi iskolázás kötelezettsége alá kerül az ifjuság; ha megérjük azt, hogy a nagy társadalom nemcsak a testi erőhaszon szerint mértékeli az embert, hanem a magasabb isteni rendeltetésre is gondol s nem tekinti a teremtés koronáját egy marék pornak: akkor talán vet testi és lelki fejlődésének irányitására valamivel több figyelmet, mint most a növendékborjura, vagy a kijáró süldőre. Tudom, érzem, hogy meg lehet oldani a nagy problemát egy fájdalmas operációval, ha még több olyan lelkes hive is akad a felvetett kérdésnek, mint akik már nyilvánitották nézetüket. *E. J.*

HIREK.

A király nevenapja. Mult hét szerdáján, azaz okt. 4-én volt apostoli királyunk nevenapja, mely alkalommal délelőtt 9 órakor a czelldömölki apátsági plébániatemplomban Hollósi Rupert apát fényes segédlettel ünnepélyes istentisztelelet tartott, melyen részt vettek a helybeli r. kath. elemi iskolák és a közs. polgári fiuiskola tanitoin tanárain és növendékein kivül az egyes hivatalok és testületek képviselői is.

A tanév megnyitása a polg. fiuiskolában. A polg. fiuiskolában a beirásokat f. hó 2 án és 3 án tartották meg. A »Veni Sancte« okt. 4 én volt. A tanitás 5-én kezdődött. A megválasztott uj tanárnő — Fortinger Etelka — is elfoglalta állását s igy a czelldömölki polg. isk. tanárok létszáma az előirányzott 5-re emelkedett.

Ötven évig tanitott. Bánfi Alajos (régebben Brucker) sümegi áll. elemi isk. igazg.-tanitó f. hó 1-ével 50 évi munkálkodás után nyugalomba vonult. Bánfi az 1870-es évek elején két évig a czelldömölki r. kath. népiskolában is tanitott, mint Polczer Mihály akkori főtanitó segédtanitója.

Bobai tüzvész. Ma egy hete délután Bobán egy szalmakazal kigyuladt és a nagy szélben egy-kettőre lángban állott egy egész utcasor, 46 ház és majdnem ugyanannyi pajta, melyek porig elhamvadtak; bennök a sok takarmány, gabona, háziállat! A bobai rozoga fecskendővel bizony nem igen tehettek valamit s mire Czelldömölkről és Jánosházáról a tüzoltók kiértek, már csak a veszedelem lokalizálására lehetett gondolni. A vizsgálat megállapitotta, hogy a veszedelmet egy kis gyermek okozta, ki az utcán talált gyujtófát égve a kazalra dobta. A kár megközelitőleg félmillió korona s abból alig valami térül meg biztositásból s igy a károsultak teljesen koldusbotra jutottak.

Színészet. Szilágyi Béla igazgatása alatt álló menekült szintársulat csütörtökön este kezdte meg előadásait a Griff-szálló nagytermében. Előadásain a legujabb operettek, vigjátékok, bohózatok szerepelnek s mint látjuk, várakozásunkban nem is csalódtunk. Igazán megérdemlik a pártolást. Ma, vasárnap, két előadást tartanak: délután 5-, este 8 órai kezdettel. Apróbb egy felvonásos darabok kerülnek előadásra, a szünetekben pedig a mozgó-szinház fogja a közönséget szórakoztatni. — Nem győzünk csudálkozni közönségünk nemtörődömségén! A szintársulat elsőrendü erőkből áll; csak szépet, jót, kellemeset produkál és hiányzik az — érdeklődés. Pedig még hozzá menekültekről van szó, akik nem járnak házról-házra, hanem a csekély beléptidijért kellemes szórakozást nyujtanak. Hisszük, hogy az ezutáni előadások iránt nagyobb érdeklődés fog mutatkozni. Hisz megérdemlik!

Hősi halál. Goldring Gyula tartalékos zászlós, a trencséni izr. hitközség főkántora, néhai Goldring I. czelldömölki izr. kántor nagytehetségü fia, szeptember 4-én, életének 25-ik évében az északi harctéren hősi halált halt. Goldring tulajdonosa volt az I. oszt. ezüst vitézségi éremnek, amelyet azért nyert el, mert századosát az oroszok kezéből saját életének kockáztatásával kimentette. Hősi halálát özvegy édesanyján és testvérein kivül nagyszámu rokonság és jóbarát gyászolja.

A beirások eredménye a polgári fiuiskolában. A polg. fiuiskolai beirások a következő eredménnyel végződtek. Beiratkozott az I. osztályba 32, a II-ikba 31, a III-ikba 43, a IV-ikbe 44 tanuló. A rendes tanulók létszáma tehát 150. Ezenkivül 10 magántanuló jelentkezett felvételre.

A vásárlók érdekében. Hogy milyen piszkos, aljas visszaélések vannak különösen a burgonya (krumpli) és cukor-árusitás körül, azt hisszük, nem kell vele bővebben foglalkozni. Akik legtöbbet tehetnének az uzsora meggátlására, *a közönség, a vásárlók*, nem tesznek. Ahelyett, hogy a hallatlan visszaéléseket bejelentenék, türik a kereskedők tulkapásait. Hát most a hatóság maga fog őrködni a legéberebben az árusitáson és szigoru megtorlás lesz osztályrésze a kihágásokat elkövetőknek. — Talán majd nem halljuk, mikor cukrot akarunk venni: tessék mást is vásárolni, akkor lesz *25 dg.* cukor is! . . .

A polg. isk. iskolaszék megalakulása. A város legutóbbi közgyűlésén ujból megválasztott polgári iskolai iskolaszék f. hó 6-án alakult meg. Elnök lett Hollósi Rupert apát, alelnök: dr. Pletnits Ferenc, jegyző: Kemenesi József, gondnok: Szalay József. Az iskolaszéki tagok a következők: Bán János, Berzsenyi Dezső, Bisiczky Ödön, Draveczky Árpád Göttmann Bódog, Grünberger Ábrahám, dr. Hetthéssy Elek, Lóránth Gyula, Máthé Elek, Mészáros János, Nagy Sándor, Németh Károly, dr. Porkoláb Mihály, Simon Sándor, Szalay János, Weisz Kálmán.

Ismét jönnek erdélyi menekültek. Mint értesülünk, legközelebb ismét jönnek a vármegye területére erdélyi menekültek, számszerint mintegy 5400, kik közül a czelldömölki járás területére 280 menekült jut.

Árdrágitók büntetése. Zs. Sándorné jánoshházai lakos a megállapitott áron felül 3 drb. sertést adott el 271 kg sulyban 2400 koronáért. Ámde a mézes-mázas száju amazon feljelentés folytán a czelldömölki járás főszolgabirói hivatalához került, hol kihagásért *8 napi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetére ujabbi 20 napi elzárásra itélteteti*, azonkivül köteleztetett 1071 korona többlet visszafizetésére. — Czencz Antal ostffiasszonyfay lakos a miniszteri rendelet ellenére — mint közvetitő — magasabb áron körülbelül 6 vaggon buzát és rozsot vásárolt. Ő is följelentetvén, *2 heti elzárásra, 400 korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetére ujabbi 20 napi elzárásra és ezzel kapcsolatban is 30 korona pénzbüntetésre itélteteti.* — Itt megemlitjük, hogy a járás területéről nagyon sokan vannak árdrágitók följelentve, a termelők ellen detektivek nyomoznak s a feljelentettek és feljelentendők ellen a legszigorubb büntetés fog kiszabatni. Jó lesz tehát az árdrágitóknak az alacsonyabb légkörben röpködni, ha csak nem akarnak erkölcsi és anyagi kárt szenvedni; mert hát nem tudhatják, hogy mikor sujt le rajuk az igazságszolgáltatás keze.

Be kell szolgáltatni a nikkelpénzt. December 31-én teljesen ki vonják a forgalomból a 20 és 10 filléres nikkel pénzeket. Ez ideig tehát mindenki köteles ezen pénzeket beszolgáltatni.

A bobai tüzkárosultak érdekében apellálunk a jó érzésü közönség könyörületességéhez. Közeledik a tél s a szegény kárvallottak hajlék, ruha és élelem nélkül vannak. Kérjük a nemesszivü adakozókat, szivesked jenek bármi csekély adomanyukat vagy Pálinkás Géza c. kanonok, sági esperesplébános cimére, vagy Boba község elöljáróságához küldeni. A szives adományokat lapunkban fogjuk nyugtatni. — Eddig adakozott Szegedy Györgyné sz. Gerlici Irma báróné 100 K, Pálinkás Géza c. kanonok, alsósági esperesplébános 50 K.

Az uj postai dijszabás. A hónap első napjával életbe lépett az uj postai dijszabás. A levelekre tehát tizenöt filleres, a képeslevelezőlapokra tiz filleres bélyeg ragasztandó. A zárt levelezőlap bélyegjét öt filleres, a rendes postai levelezőlap bélyegjét három filleres bélyeggel kell kiegészitenü. Az igy föl nem bélyegzett levelezőlapokkal és levelekkel a közönség a postának fölösleges munkát, sajat magának, esetleg ismerőinek kellemetlenséget okoz. A postán ugyanis a kellően föl nem bélyegzett küldeményeket, amennyiben küldőjük megállapitható, visszakézbesittetik, vagy pedig büntetéssel továbbitják. A közönség tehát a sajat érdekében ne mulassza el az uj dijszabás betartását.

Köszönetnyilvánitás. Hollósi Rupert apát, polg. isk. iskolaszéki elnök ur 100 koronát adományozott a szegénysorsu tanulók tandijelengedésére. E nemesszivü adományért a tandijelengedés által jótétemenyben részesült tanulók nevében hálás köszönetet mond a polgári fiuiskola igazgatósága.

A petroleum ujabb maximális ára literenkint 60 fillér, kilogrammonként 70 fillérben állapittatott meg. Czelldömölkön eddig is ennyiért fizettük, ha — kaptunk. Most arra vagyunk kiváncsiak, mennyiért leszünk kénytelenek ezután venni?

A sághegyi szüret a héten folyt le; a tavalyi mennyiségnél valamivel kevesebb termett, de a must árai duplán is kárpotolják a hiányt a gazdáknak. A must ára 2 K.—2 K 50 fill. között ingadozik; ki milyen!?

Adományok a sebesült katonák részére. A czelldömölki Vöröskereszt-kórház és vasuti üditő-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Kemeneskápolna: 3 zsák burgonya, 1 zsák bab, 10 drb káposzta, 42 drb tojás, 4 kg. zsir, fél zsák liszt, zöldség, 1 és fél kenyér. Gyömörey Gy. (Inta.) naponta 2 l. tej. Klaffl Gy. naponta 10 üveg szódaviz.

Erdélyi menekültet keresnek. Sorosán Mózesné (lakik Alsóságon) kéri mindazokat, akik édes anyjáról: Balogh Józsefnéről, ki Réten községből (Nagykküllő vm.) menekült, ha valamit tudnának, vagy őt, vagy a községi elöljáróságot értesiteni sziveskedjenek.

Tengeri rekvirálás. A földmivelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, hogy a közszükségleti célokra rekvirálja több törvényhatóság területén levő felesleges tengerikészletet. Ezen rekvirálás kiterjed Vas vármegye területére is.

178 szám.
1916. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a czelldömölki kir. járásbiróságnak 1916. évi aug. 7-ik 367/3/1915 számu végzése következtében dr. Pietnits Ferenc ügyvéd által képviselt Sivó Jenő, mint néhai Somogyi László örököse kissomlyói lakos javára Kissomlyó községben 990 K s jár erejéig 1916. évi augusztus hó 14-én foganatositott kielegitési végrehajtás utján lefoglalt és 4000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 drb. ökörtinó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a czelldömölki kir. járásbiróság 1916-ik évi PK. 1493/1616/3 számu végzése folytán 990 korona tőkekövetelés, ennek 1915. évi februar hó 13-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 170 kor. 82 fillerben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Kissomlyó községben alperesek lakásán leendő megtartására **1916. évi október hó 18-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Czelldömölk, 1916. október 2-án.

ZÁBORSZKY SÁNDOR
kir. jbirósági végrehajtó.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Két darab
divatos
cserépkályha
azonnal olcsón
eladó.
Bővebb értesitést ad lapunk szerkesztősége.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Kemenesaljai Közg. Hitelbank
Részvénytársaság Czelldömölk.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.
Első Magyar Általános Biztositó Társaság kerületi főügynöksége.

Betéteket elfogadunk: betétkönyvre és folyószámlára.
Kölcsönöket nyujtunk: értékpapirokra.
Folyószámlát nyitunk megfelelő biztositékra.
Váltókat leszámitolunk előnyös kamatláb mellett.
Értékpapirokat és külföldi pénzeket veszünk és eladunk.
Jelzálog-kölcsönöket folyósitunk.
Pénzbeszedéseket és kifizetéseket eszközlünk.
Beváltunk szelvényeket, kisorolt értékpapirokat.
Sorsjegyek biztositását árfolyam-veszteség ellen elfogadjuk.
Osztály-sorsjegyeket eladunk.
Megőrzés végett átveszünk mindennemü értékeket.
Óvadék-célokra értékpapirokat biztositék mellett kölcsönzünk.
Elfogadunk: tüz, élet és jég biztositásokat az Első Magy. Ált. Bizt. társaság részére.
Gazdasági cikkek beszerzését jutányosan eszközöljük.
A Banküzlet körébe tartozó mindennemü megbizást elfogadunk.
Intézetünk kebelében működő »Önsegélyző Hitel-Szövetkezet« kényelmes heti visszafizetésre jutányos kölcsönöket nyujt.

Lang Kálmán
gépraktára Czelldömölkön
Gayer-féle ház.

Nagy választék mindennemü
gazdasági gépekben.
Vetőgépek, ekék,
gazdasági kellékek
minden időben jutányos áron beszerezhetők.
Kitünő gyártmányu
kerékpárok
nagy választékban.
Henger- és gépolaj
állandóan raktáron.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.